

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

DECIZIA nr. 327

din 20 octombrie 2023

Cu privire la examinarea rezultatelor controlului serviciului media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău”, ca urmare a sesizării președintelui Partidului Politic Mișcarea Alternativa Națională, Ion Ceban

Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova (în continuare – CA) a recepționat petițiile nr. 047 din 04.10.2023 și nr. 060 din 12.10.2023, din partea lui Ion Ceban, președintele Partidului Mișcarea Alternativa Națională (în continuare – PP „MAN”), prin care, în conformitate cu prevederile art. 83 alin. (3) lit. c), alin. (4¹) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 (în continuare – CSMA), art. 91 din Codului electoral, solicită examinarea sub aspectul asigurării informării corecte a telespectatorilor a campaniei „Capitala ambuteiajelor”, lansată de serviciul media audiovizual „PRO TV Chișinău” la data de 04 octombrie 2023.

Astfel, petiționarul susține că, în cadrul spotului de lansare a acestei campanii, titlul știrii nu corespunde cu corpul acesteia și are un caracter evident manipulator, distorsionat și acuzator, precum și lipsește echidistanța și corectitudinea, fiind îndreptată împotriva unui viitor concurent electoral. Totodată, petiționarul spune că se jonglează cu informația, invocând-se cu rea-intenție opinia că Chișinăul se află într-un ambuteiaj continuu, fiind utilizat cuvântul „infernă”, ceea ce nu corespunde realității, astfel, autoritățile locale, reprezentate de Primarul general, sunt acuzate direct în acest subiect.

În această perioadă, potrivit petiționarului, orice discuție despre probleme existente sau inventate pot fi discutate de concurenții electorali, iar mass-media urmează să prezinte știri/ informații echidistant, echilibrat și fără a se transforma în susținători al unui concurent electoral:

„Cu atât mai mult, este inadmisibil ca o instituție media, poziționată ca presa independentă, să inițieze o campanie împotriva unui anumit concurent electoral. Anticipând un posibil argument precum că numele Ion Ceban nu este menționat, atragem atenția că orice problemă a orașului se asociază direct cu Primarul acestui oraș. Importanța monitorizării și sancționării unor astfel de acțiuni este necesară pentru responsabilizarea instituțiilor media și asigurarea că alegerile să fie desfășurate corect, în corespundere cu spiritul legii. De asemenea, atragem atenția Dvs. că „Pro TV Chișinău” nu doar a lansat această campanie de denigrare, în opinia subsemnatului, dar și i-a acordat un loc special pe pagina sa web - anume campanii i s-a atribuit un „capitol” separat în antet și în subsolul paginii, celelalte compartimente fiind mutate în planul vizual secund. Totodată, în cadrul reflectării știrii sub formă de text de către Pro TV Chișinău a fost modificată declarația unui șofer în trafic. Declarația inițială din video (01:06). Am discutat în familie, punem țara la cale” pe când în text a fost redat în felul următor: „Am discutat în familie, cum trebuie Ion Ceban să organizeze”.

Astfel, în mod evident au fost comise derogări de la art. 13 alin. (1) lit. b), art. 13 alin. (5) lit. c) și art. 13 alin. 5 lit. f) din Codul serviciilor media audiovizuale. În altă ordine de idei, considerăm că campania „Capitala ambuteiajelor” se încadrează în noțiunea de program audiovizual cu caracter electoral, prevăzută de art. 90 alin. (2) al Codului Electoral”.

Totodată, în petiția din 12 octombrie 2023 petiționarul atrage atenția asupra campaniei „Capitala ambuteiajelor” difuzată în cadrul buletinelor de știri ale serviciului media „Pro TV Chișinău” din 04, 05, 09 și 11 octombrie 2023, în cadrul cărora, de asemenea, au fost comise abateri de la prevederile legislației menționate supra.

De asemenea, la data de 13 octombrie 2023, prin sesizarea nr. 061, petiționarul și-a expus obiecțiile și asupra rapoartelor de monitorizare elaborate de CA, pentru perioadele: 11-17.09.2023, 18-24.09.2023, 25.09-01.10.2023 și 02-08.10.2023, și anume reflectarea cu rea-credință a candidatului PP MAN, Ion Ceban, de către serviciul media „PRO TV Chișinău”. În acest sens, prin scrisoarea nr.

din 1954 din 17 octombrie 2023, CA a răspuns parțial petiționarului, informându-l că perioadele indicate de dlui deja au fost examinate în rapoartele de control și prin deciziile nr. 288, 296 și 307 CA a aprobat rapoartele și nu a atestat abateri.

În contextul celor expuse, petiționarul solicită verificarea faptelor invocate în sesizare și constatarea încălcărilor comise de serviciul media „PRO TV Chișinău”.

Totodată, prin cerea nr. 064 din 14.10.2023, PP „MAN” a solicitat examinarea sesizărilor depuse cu celeritate, în conformitate cu prevederile art. 21, 27 și 28 din Codul administrativ și art. 91, 92, 94, 97 (3) și 100 din Codul electoral.

În temeiul prevederilor art. 83 alin. (2) din CSMA, precum și în scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor sesizate, prin scrisorile nr. 1870 din 09.10.2023, nr. 1935 din 13.10.2023 și nr. 1951 din 17.10.2023 CA a solicitat furnizorului de servicii media ÎCS „PRO DIGITAL” SRL să-și expună poziția asupra celor invocate în sesizări.

Drept urmare, prin scrisoarea din 11 octombrie 2023, ÎCS „PRO DIGITAL” SRL, fondatoarea serviciului media „PRO TV Chișinău”, a comunicat CA următoarele: *„Materialul face trimitere la constatările jurnaliștilor, studii, opinia locuitorilor capitalei, soluțiile propuse de experți, precum și promisiunile făcute de autorități. În sesizarea sa din 05 octombrie 2023, dl Ion CEBAN pretinde că „în cadrul spotului de lansare a campaniei, titlul știrii nu corespunde cu corpul acesteia și are un caracter evident manipulator, distorsionat și acuzativ, fiind îndreptată împotriva unui viitor concurent electoral”.*

Menționăm că titlul „Capitala ambuteiajelor” a fost ales pentru a reflecta starea de fapt a traficului din Chișinău la orele de vârf, pentru a scoate în evidență problema traficului. Nu este menit să fie acuzator sau manipulator, ci să aducă în atenție o problemă cu care se confruntă zilnic cetățenii capitalei. Ba mai mult analizând cu atenție conținutul spotului de lansare, veți observa că nu există referințe directe sau indirecte la petent sau la oricare altă autoritate. Campania „Capitala ambuteiajelor” se concentrează exclusiv pe problemele de trafic și posibilele soluții, fără a atribui vina sau responsabilitatea unor entități concrete. În acest context, considerăm că acuzația de manipulare și distorsionare nu este susținută de probe. Ea este o reflectare a unei probleme obiective și vizibile cu care se confruntă locuitorii capitalei, și nu o încercare de a influența percepțiile publicului în direcția unei agende politice sau personale. Mai indică dl. CEBAN în sesizarea sa despre „invocarea cu rea intenție de către PRO TV a faptului că Chișinăul se află într-un ambuteiaj continuu”, cât și utilizarea cuvântului „infernă” în materialele indicate supra. În primul rând, subliniem că, atât în spotul de lansare al campaniei cât și în reportajul din 04 octombrie 2023, autorii reportajelor s-au referit specific la provocările traficului din Chișinău în orele de vârf, fiind expres menționat și dacă peste zi ambuteiajele se diminuează, seara șoferii sunt prinși în ambuteiaje”. Această precizare este esențială pentru a înțelege contextul în care problema ambuteiajelor a fost prezentată. Astfel, evidențiem dificultățile specifice perioadelor de trafic intens. Această prezentare se bazează pe date și analize realizate de o companie recunoscută în domeniul cercetărilor și sondajelor, confirmând astfel că problema traficului congestionat în orele de vârf este o realitate incontestabilă și una dintre principalele îngrijorări ale locuitorilor Chișinăului. Opiniile specialiștilor în domeniu coroborate cu experiențele cetățenilor atestă amploarea și impactul acestei probleme. În ceea ce privește utilizarea termenului „infernă”, ne bazăm pe definiția oferită de Dicționarul explicativ al limbii române, conform căreia termenul descrie care este greu de suportat”. Acest adjectiv a fost utilizat pentru a sublinia intensitatea și disconfortul cauzat de ambuteiajele din orele de vârf, și nu a avut ca scop exagerarea sau distorsionarea realității. Într-adevăr, dl. CEBAN a remarcat corect în sesizarea sa că numele său nu a fost menționat în campanie. Acest fapt subliniază obiectivitatea și neutralitatea furnizorului de servicii media audiovizuale în tratarea subiectului ambuteiajelor, deoarece ne-am concentrat pe problemă în sine și nu pe persoanele care ocupă funcții oficiale. Iar, argumentul precum că orice problemă a orașului se asociază direct cu Primarul, nu este unul constructiv. Într-o societate democratică, este esențial să avem posibilitatea de a discuta liber și deschis despre problemele comunității, fără a transforma aceste discuții în critici persoanele sau politice”.

De asemenea, prin scrisoarea f/nr. din 18.10.2023, ÎCS „PRO DIGITAL” SRL, fondatoarea serviciului media „PRO TV Chișinău”, a expediat CA poziția asupra ultimei sesizări prin care a susținut cele menționate supra.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. c) din CSMA, CA a dispus controlul programului audiovizual indicat în petiție.

Rezultatele controlului au atestat următoarele:

La data de 04 și 05.10.2023,

Prezentatoare: „Aglomerat și sufocat de mașini, Chișinăul a devenit capitala ambuteiajelor. Șoferii se confruntă zilnic cu trafic infernal, iar în orele de vârf viteza de circulație scade la sub 20 de kilometri pe ora, pe unele străzi. Un sondaj realizat de Magenta Consulting arată ca majoritatea locuitorilor capitalei considera ambuteiajele drept cea mai gravă problema a orașului. Începând de astăzi lansăm campania „CAPITALA AMBUTEIAJELOR” în cadrul căreia vorbim despre cauzele haosului în trafic, soluțiile propuse de experți și promisiunile făcute de autorități care, de cele mai multe ori, rămân doar pe hârtie.

Diana Ambros, reporter „PRO TV”: „Este ora 8 dimineața și așa arată strada Calea Ieșilor din Capitala, una dintre cele mai aglomerate artere de la intrarea în oraș.

Înainte de a ajunge la muncă sau la studii, zeci sau chiar poate sute de oameni trec un adevărat test al răbdării. După cum vedeți, rândul de mașini este uriaș, iar din cauza traficului infernal șoferii petrec zeci de minute în ambuteiaj.”

Șoferi: „În mod normal drumul acesta îl fac 30 la suta mai rapid de cât acum.”; „E infernal. Venim de la Buiucani deja o oră probabil.”; „Rezolvarea e puțin probabilă.” „E aglomerat. Am o ora, la 7:10 am ieșit din Durelești.”; „Am discutat în familie, am pus țara la cale” cum trebuie Ion Ceban să organizeze.” „Am discutat în familie, am pus țara la cale” cum trebuie Ion Ceban să organizeze.”

Reporter „PRO TV”: „Tabloul traficului infernal este similar și pe alte străzi din oraș. Mașinile circulă bara la bara și, de cele mai multe ori, nervii șoferilor cedează. Iar autospecialele, chiar și cu girofarurile pornite, cu greu își fac loc printre vehicule. Și dacă peste zi ambuteiajele se diminuează, seara, când revin acasă de la muncă, oamenii sunt prinși din nou în haosul din trafic.

Diana Ambros, reporter „PRO TV”: „Așa arată strada Ismail la ora 17:00. Toate cele 6 benzi de circulație sunt ocupate de mașini, care se deplasează cu dificultate. La fel de aglomerat la aceasta ora este și bulevardul Ștefan cel Mare.”

Ilie Bricicaru, expert internațional în siguranța infrastructurilor pentru transport: „Viteza medie de circulație a străzilor din zona istorică a orașului Chișinău este de 16-17 kilometri, asta este foarte puțin, ar trebui să o creștem cel puțin până la 25 pe oră”.

Reporter: „Misiunea de fluidizare a traficului rutier le revine polițiștilor, care dirijează mașinile în cele mai aglomerate intersecții. Fluxul de vehicule este monitorizat și de camerele de supraveghere”.

Igor Postu, șeful direcției monitorizare și documentare a traficului rutier IGP: „Noi monitorizăm 46 de intersecții, unde avem peste 360 de camere instalate din toate unghiurile. În intersecțiile unde sunt camere de monitorizare nu e nevoie ca în permanentă să se afle un echipaj de poliție, el intervine doar când e nevoie.

Viaceslav Ioniță, expert economic: „Adevăratele ambuteiaje urmează în următorii 3-4 ani de zile. Săgeata verde, benzile de virare la dreapta, plus semafoare sincronizate corect și cel mai important polițiștii în intersecții, asta până ce ne salvează. Dar asta ne salvează încă un an de zile. Noi acum stingem focul cu cana”. „Care sunt cauzele ambuteiajelor?-Prima problema - numărul de mașini crește”.

Reporter: „Potrivit unui studiu realizat de Magenta Consulting, la comanda fundației germane Friedrich Naumann pentru libertate, ambuteiajele, calitatea drumurilor și transportul public din Chișinău sunt în top 3 cele mai grave probleme ale orașului.

La data de 09.10.2023:

Prezentatoare: „Infrastructura rutieră depășită, numărul mare de mașini, lipsa locurilor de parcare, la pachet cu incompetența autorităților, sunt doar câteva dintre cauzele ambuteiajelor în capitală. Experții spun ca dacă autoritățile locale, dar și cele centrale nu vor interveni pentru a le soluționa, în următorii ani situația se va agrava. Zilnic locuitorii capitalei sunt nevoiți să stea în ambuteiaje, considerate de mulți drept cea mai gravă problemă a orașului”.

Reporter: „În momentul independenței în capitală erau înregistrate 50 de mii de mașini. Astăzi cifra este de 5 ori mai mare la același număr de drumuri. Statisticile arată ca automobilele ocupă 20 la suta din suprafața străzilor din oraș”.

Veaceslav Ioniță, expert economic: „Prima problemă - numărul de mașini crește. Dacă la alte capitale noi rămânem în urma Europei, la numărul de mașini noi ne apropiem rapid de media europeană. Dacă media europeană este de 600 de mașini la o mie de locuitori, la noi în Moldova sunt mai puțin de 300. Asta înseamnă că în viitorii 10 ani numărul de mașini în Moldova și în Chișinău cel puțin se va dubla.” : „Nu am făcut drumuri, orașul lămâie înghesuit, am băgat 80 de mii de apartamente pe aceeași suprafață, fără ca să extindem orașul, s-a dat permisiunea să fie construit fără locuri de parcare.”

Diana Ambros, reporter PRO TV: „Așadar, lipsa locurilor de parcare este o altă cauză a ambuteiajelor. Șoferii se plâng că sunt nevoiți să parcheze mașinile pe unde apuca - pe trotuar sau pe benzi de circulație. Potrivit autorităților, în capitală ar fi nevoie de circa 75 de mii de locuri de parcare, pe când în prezent există doar aproximativ 15 mii.”

Ilie Bricăru, expert internațional în siguranța infrastructurilor pentru transport: „Nu întotdeauna este obligatoriu ca să ai două, trei benzi de circulație, poți să ai una dar să fie foarte fluentă. Acele parcări haotice strică momentul acesta. Fluența scade, unul intră în locul celui de parcare, altul iese. Se blochează fluxul.” Lipsa transportului public de calitate, la fel, este o problemă”. „Condițiile de circulație cu transportul public trebuie să fie asigurate prin această structură multinodală, cu HUB-uri de transport. Dacă eu de exemplu vin din afara orașului să pot lăsa mașina undeva într-o margine de oraș, să urc într-un transport public și să merg unde am nevoie.” „O parte a centurii Chișinău există. Și dacă partea asta mică va fi foarte bine semnalizată, foarte mulți șoferi care nu au necesitatea de a intra în oraș, ar ocoli orașul.”

Reporter: „Experții susțin că dacă autoritățile nu vor interveni și nu vor implementa măsuri pentru a rezolva problema ambuteiajelor situația se va agrava și mai mult.

Veaceslav Ioniță, expert economic: „Noi pur și simplu am mutilat orașul acesta, noi am depus tot efortul ca să îl distrugem și să îl facem imposibil de locuit.”

La data de 11.10.2023

În cadrul buletinului de știri de la ora 20:00 a fost difuzat subiectul „Capitala ambuteiajelor”, în cadrul căruia s-au menționat următoarele:

Prezentatoarea (20:23:20): „Ambuteiajele o problemă înrădăcinată adânc în capitală rămâne fără soluții de ani de zile. În loc să o rezolve împreună, autoritățile locale și cele centrale își pasează responsabilitatea. Fiecare, însă, vine cu promisiuni: reparația capitală a străzilor, mai multe parcări, și centuri de ocolire a Chișinăului. Toate bune și frumoase, doar pe hârtie. Vă invităm să urmăriți un nou reportaj din campania „Capitala ambuteiajelor” ”.

Voiceover (20:23:45): „De-a lungul anilor am tot auzit promisiuni în campanii electorale [secvențe-video cu ex-primari ai orașului] toate pentru a rezolva problema ambuteiajelor. S-a promis mult, dar s-a făcut puțin și iată cum arată realitatea la zi. Autoritățile nu au putut găsi soluții, ci mai degrabă motive de ceață pe seama subiectului”.

Ion Ceban, primarul Chișinău (prezentat de SMA) (20:24:29): „Am văzut că și „prințesul gazelor” zice că bunul Dumnezeu ne dă timp bun. Da-n problema ambuteiajelor, Dumnezeu nu vă dă timp?”

Andrei Spînu, ministru infrastructurii și dezvoltării regionale (20:24:39): „Să stea liniștit cel de acolo că nu facem noi nimic să creăm ambuteiaje”.

Voiceover (20:24:46): „Și așa pasând responsabilitatea de la unii la alții problema rămâne nerezolvată. Cei de la Direcția Mobilitate Urbană a Primăriei, spun, însă, că au un plan pentru a

fluidiza traficul. Primul punct – reparația capitală a două străzi importante din oraș pentru ca mașinile să poată ocoli centrul istoric al Chișinăului”.

În continuare este introdusă opinia lui Vitalie Mihalache, șeful Direcției Generale Mobilitate Urbană a Primăriei Chișinău.

Vitalie Mihalache (20:25:04): „Proiectul de execuție al străzii „Mesager”. O altă direcție de deplasare și care urmează a fi dezvoltată prin construcția străzii industrială.”

Voiceover (20:25:14): „Însă și aici este o problemă – nu sunt suficienți bani în buget pentru a realiza lucrările și e nevoie de împrumuturi.”

Vitalie Mihalache (20:25:22): „Dacă e să vorbim de „Mesager”, atunci vorbim de costuri de aproximativ 600 milioane de lei, iar strada „Industrială” este evaluată la, aproximativ, 360 – 370 de milioane de lei”.

Reporter (20:25:33): „Autoritățile mai spun că lucrează la capitolul transport public. În ultimii trei ani au fost înlocuite peste 170 de autobuze și circa 100 de troleibuze vechi cu altele noi. Responsabilii, însă, rămân restanțieri la capitolul coridor de benzi dedicate transportului public. Acesta urma să facă legătura între sectoarele orașului. Până în prezent, însă, marcajele nu au legătură dintre ele”.

Vitalie Mihalache, șeful Direcției Generale Mobilitate Urbana a Primăriei Chișinău (20:25:56): „Procesele de dezvoltare le avem planificate până-n 2030”.

Voiceover (20:26:01): „Deocamdată, cele mai multe dintre soluțiile propuse de autoritățile locale rămân doar pe hârtie. Dar, ce face Guvernul? Încă din anul 2014, s-a anunțat despre construcția unei centuri de ocolire a orașului Chișinău, pentru a evita ambuteiajele [secvențe despre construcția centurii] Deși, au trecut aproape 10 ani, capitala nu are o centură, ci doar un segment de drum dat în exploatare din cele 6 necesare.”.

Intervievat a cărui nume lipsește: „pe 26 august semnăm primul contract pentru primul tronson”.

Natalia Gavriliță, fosta Prim-ministră a Republicii Moldova (de asemenea lipsește numele): „Avem deja finanțarea pentru următoarele porțiuni de drumuri, sperăm să le construim în 2-3 ani”.

Intervievat, a cărui nume lipsește (20:26:42): „Segmentul 1 pe care practic l-am finalizat, segmentul 2 pe care sper să lansăm anul curent licitația și în 2024 să începem lucrările, segmentul numărul 3 finisăm documentația de proiect. Segmentul numărul 4, 5 și 6 sunt mai multe opțiuni mai lungă, mai scurtă. Până în anul 2030 cel târziu să finalizăm construcția acestei centuri.”.

Voiceover (20:27:06): „Dar, pentru lucrări, e nevoie de cel puțin 330 de milioane de euro, bani pe care guvernul nu îi are”.

Voiceover (20:27:19): „Așadar, până vom vedea toate aceste soluții puse în practică, urmărim în continuare cum autoritățile își pasează responsabilitatea”.

Ion CEBAN, Primarul Capitalei (20:27:27): „Gestionarea traficului la intersecții, eliminarea parcarilor neautorizate de pe străzi toate acestea țin de competența nemijlocit a Ministerul Afacerilor Interne”.

Pavel APOSTOL, specialist principal din cadrul INSP (20:27:37): „În mare parte ceea ce tine de ambuteiajele rutiere se soluționează cu amenajarea unei infrastructuri corecte, chiar și în situațiile ce țin de siguranța circulației rutiere. Poliției în această situație îi revine în mare parte dirijarea circulației rutiere.”

Voiceover (20:27:54): „Pentru ca autoritățile nu sunt capabile să gestioneze împreună problema ambuteiajelor, situația se agravează de la an, la an. Dar cum arată un oraș-model la acest capitol? Despre soluțiile implementate în mai multe orașe ale lumii, pentru a scăpa de haosul din trafic, vorbim într-un nou reportaj din campania CAPITALA AMBUTEIAJELOR”.

Ca urmare a examinării celor invocate în sesizări și a monitorizării subiectelor vizate, se atestă că în cadrul campaniei „Capitala ambuteiajelor”, difuzată în reportajele din 04, 05 și 09 octombrie 2023, se precizează că autoritățile locale și cele centrale își pasează responsabilitățile privind problema ambuteiajelor din capitală. În subiect au fost prezentate opiniile reprezentanților din cadrul instituțiilor responsabile, Ilie Bricicaru, expert internațional în siguranța infrastructurilor pentru transport, Igor Postu, șeful direcției monitorizare și documentare a traficului rutier IGP și poziția

expertului economic, Veaceslav Ioniță. În subiecte nu se face referire la faptul că problema ambuteiajelor este cauzată ca urmare a incompetenței APL Chișinău sau a primarului Ion Ceban, care nici nu a fost menționat în subiecte. Mai mult, se precizează că o parte din probleme cade sub responsabilitățile autorităților centrale: „*Experții spun ca dacă autoritățile locale, dar și cele centrale nu vor interveni pentru a le soluționa, în următorii ani situația se va agrava*”; „*Ambuteiajele o problemă înrădăcinată adânc în capitală rămâne fără soluții de ani de zile. În loc să o rezolve împreună, autoritățile locale și cele centrale își pasează responsabilitatea. Fiecare, însă, vine cu promisiuni: reparația capitală a străzilor, mai multe parcuri, și centuri de ocolire a Chișinăului. Toate bune și frumoase, doar pe hârtie*”. Astfel, acuzații în adresa lui Ion Ceban nu au fost aduse în reportajele din 04, 05 și 09.10.2023.

Cu referire la mențiunea petiționarului precum că declarația unui șofer intervievat a fost eronată, menționăm că, într-adevăr, s-a atestat faptul că la data de 04 și 05 octombrie 2023, în subiectele cu pricina a fost intervievat un șofer care a declarat: „*Am discutat în familie, am pus țara la cale*”, însă în știrea scrisă, prezentată pe pagina oficială a serviciului media „PRO TV Chișinău” se menționează că șoferul ar fi declarat: „*Am discutat în familie, am pus țara la cale, cum trebuie Ion Ceban să organizeze*.”¹, fapt care șoferul nu a menționat.

Cu referire la subiectul difuzat la data de 11.10.2023 - „Capitala ambuteiajelor”, au fost prezentate secvențe video din anii trecuți, din cadrul dezbaterilor electorale cu promisiunile foștilor candidați și primari ai municipiului Chișinău care au promis să rezolve problema legată de transportul public, ambuteiaje și parcurile publice. În secvențele video se regăsesc și candidații electorali de atunci și acum la funcția de primar al capitalei, Ion Ceban și Ruslan Codreanu care și-au asumat să rezolve problemele legate de transport. Ion Ceban mai apare și în secvențele în care se acuză reciproc cu ministrul infrastructurii și dezvoltării regionale, Andrei Spânu, privind cine se face vinovat de crearea problemei ambuteiajelor. De asemenea, în reportaj este prezentată o altă expunere a petiționarului vizavi de ambuteiaje, unde declară: „*Gestionarea traficului la intersecții, eliminarea parcurilor neautorizate de pe străzi toate acestea țin de competența nemijlocit a Ministerul Afacerilor Interne*”. Imediat după această secvență, este prezentată poziția specialistului principal din cadrul INSP, Pavel Apostol, care a declarat că „*În mare parte ceea ce tine de ambuteiajele rutiere se soluționează cu amenajarea unei infrastructuri corecte, chiar și în situațiile ce țin de siguranța circulației rutiere. Poliției în această situație îi revine în mare parte dirijarea circulației rutiere*.”

În reportaj se menționează: „*Deocamdată, cele mai multe dintre soluțiile propuse de autoritățile locale rămân doar pe hârtie. Dar, ce face Guvernul? Încă din anul 2014, s-a anunțat despre construcția unei centuri de ocolire a orașului Chișinău, pentru a evita ambuteiajele [secvențe despre construcția centurii] Deși, au trecut aproape 10 ani, capitala nu are o centură, ci doar un segment de drum dat în exploatare din cele 6 necesare*.”. Astfel, din subiect se subînțelege că și Guvernul și alte autorități publice se fac responsabile de problema drumurilor și nu doar primarul suspendat și/sau APL Chișinău.

Tot aici este de menționat că, potrivit Declarației privind reflectarea alegerilor serviciul media audiovizual, „PRO TV Chișinău” a menționat că va realiza trei tipuri de programe cu caracter electoral: „*programe de știri și actualități*”, „*dezbateri electorale*” și „*programe de publicitate electorală*”. Respectiv, reportajele invocate de petiționar, în cadrul cărora susține că a fost vizat, au fost incluse în cadrul buletinelor informative, conform celor asumate de furnizor.

Un alt aspect care este de menționat ține de faptul că unii intervievați care s-au expus pe marginea subiectului mediatizat nu au fost prezentați, iar unele imagini și secvențe video vechi nu au fost însoțite de mențiunea „Arhivă” sau precizată proveniența acestora, iar potrivit prevederilor art. 13 alin. (5) lit. a) din CSMA: „*În programele audiovizuale de știri și de dezbateri trebuie să fie respectate următoarele reguli: a) rigoare și acuratețe în redactarea și prezentarea știrilor*”.

¹ <https://protv.md/Capitala%20ambuteiajelor/capitala-ambuteiajelor-cat-timp-ajung-sa-piarda-chisinauienii-in-traffic-sunt-obisnuit-in-toata-ziua-il-vad-video---2668852.html>

Totodată, menționăm că toate petițiile recepționate au fost conexe într-o singură procedură administrativă inițiată ca urmare a petiției nr. 047 din 04.10.2023, în temeiul art. 80 din Codul administrativ. În acest sens, menționăm că în acea perioadă campania electorală încă nu a început, petițiile depuse ulterior nu se referă la modul de reflectare a campaniei electorale, iar petiția ce se referă la buletinul de știri din 11.10.2023 – acesta se regăsește în Decizia CA nr. 326 din 20.10.2023, CA aplicând sancțiune serviciului media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău”. Respectiv, obiectul procedurii administrative nu se referă la contestații în materie electorală în sensul art. 91 alin. (1) lit. c) din Codul electoral.

Prezent în ședința CA din 20 octombrie 2023, reprezentantul Partidului Politic Mișcarea Alternativa Națională a susținut pretențiile și argumentele invocate în petiții, precum și solicitarea de atragere la răspundere în corespundere cu legislația în vigoare a serviciului media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău”, și a oferit răspunsuri la întrebările membrilor CA.

În temeiul prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, ale Codului electoral nr. 325/2022 și ale Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat prin Hotărârea Comisiei electorale Centrale nr. 1137 din 28.07.2023,

Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova DECIDE:

1. Se ia act de rezultatele monitorizării serviciului media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău”.
2. Se admit parțial petițiile nr. 047 din 04.10.2023, nr. 060 din 12.10.2023 și nr. 061 din 13.10.2023 din partea Partidului Politic Mișcarea Alternativa Națională.
3. Se sancționează cu avertizare publică ÎCS „PRO DIGITAL” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău”, pentru nerespectarea prevederilor art. 13 alin. (5) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod.
4. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, ÎCS „PRO DIGITAL” SRL este obligată să difuzeze textul sancțiunii în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri:

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu avertizare publică serviciul media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău” pentru nerespectarea prevederilor art. 13 alin. (5) lit. a) din CSMA, potrivit cărora: „În programele audiovizuale de știri și de dezbateri trebuie să fie respectate următoarele reguli: a) rigoare și acuratețe în redactarea și prezentarea știrilor”.

5. ÎCS „PRO DIGITAL” SRL va prezenta, în termen de 5 zile de la aducerea la cunoștință a prezentei decizii, un raport despre executarea prevederilor art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, care va include data și ora difuzării textului sancțiunii.
6. Prezenta decizie poate fi contestată în ordine de contencios administrativ la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării acesteia, fără a fi necesară depunerea unei cereri prealabile.
7. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în sarcina Direcției control servicii media audiovizuale.
8. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și se publică pe pagina web oficială a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU

